

09 יולי 2020

מענה להשגה לחידוש תחזוקה מול חברת סיסטמטיקס

1. **"בפירטי הבקשה לא מפורטות התוכנות והרישיונות המבוקשים. חברתנו מספקת חלופות למוצרים אותם מספקת סיסטמטיקס, וללא הפירוט לא ניתן להציע לכם חלופות, כולל כאלה שלא נדרש עבורן רישיון שנתי".**

מדובר בחידוש תחזוקה שנתי עבור רישיון שימוש בתוכנות שולחניות וכן בתוכנות שרתים, מוצרי רישוי של חברת ESRI, וכן תוכנת GIS BI ו-50 רישיונות משתמשים לשימוש בבלטפורמת WEB GIS.

2. **"מפורסם שכיום כולל ללא פירוט העלויות השונות, ולא ניתן להציע חלופות בהתבסס על המחיר / צורך"**

מצורף מסמך המציג את פירוט רכיבי הרישוי והעלויות של כל מרכיב רישוי.

3. **"בטופס חוות הדעת המקצועית חסרים הסברים איזה פעולות ננקטו לבחינת חלופות ולמה החלופות אינן מתאימות. במיוחד במקרה של בקשת פטור מספק יחיד, יש לוודא כי נושא התחרות אינו נזנח אוטומטית. להרגשתי זה המצב, כי לגורמים הטכניים קל להמשיך לחדש את הרישיון ללא בדיקת חלופות"**

מדובר בחידוש תחזוקה שנתי ולא ברכישת רישוי תוכנות חדשות.

תחום GIS במשרד החקלאות עוסק מזה שנים בפיתוח עצמי של מערכות ה-GIS המשרדיות. הצוות כולל 3 מפתחים ו-2 עובדי תוכן. מבקשים להבהיר כי בכל עת נבדקים ונבחנו ע"י צוות ה-GIS של המשרד חלופות שונות לפיתוח מערכות ה-GIS הארגוניות, הן ע"י חברות חיצוניות, והן באמצעות טכנולוגיות שונות.

פיתוח מערכות ה-GIS הנוכחיות המשמשות את המשרד, כבר קיימות מספר שנים. במערכת הושקעו אלפי שעות עבודה של פיתוח עצמי וכן של הכשרת הצוות. מערכות אלו הינן תשתית, והן פותחו בהתאם להגדרת צרכים והן עונות על דרישות המשרד. תשתית המערכות הללו גמישה לשינויים, נסמכת על מוצרי התוכנה של חברת ESRI, וחלקים גדולים ומשמעותיים ממרכיביה אינם מצריכים כלל פיתוח נוסף – דבר החוסך תשומת עבודה משמעותית.

בנוסף, מדי שנה יוצאים מוצרים חדשים הזמינים לשימוש ללא עלות נוספת. יש לציין גם כי התשלום עבור חידוש התחזוקה של התוכנות השולחניות מקנה הרבה מאוד יכולות בתחומים נוספים כגון שימוש באפליקציות MOBILE, יצירת אתרי מפות עם תכנים ייחודיים למשתמשים לפי הרשאות ועוד.

4. **"אנחנו לרשותכם לפירוט על החלופות ולמצוא פתרונות זולים יותר המתאימים לצרכי המשרד. חלופות אלה נמצאות בשימוש בגופי ממשלה אחרים ואף הוצגו על ידן בכנסים שארגנו".**

משרד החקלאות מודע, מכיר ועוקב בכל עת באופן שוטף אחר החלופות המוזכרות, ואנשי הפיתוח עוקבים באופן שוטף אחר הידישים וההתפתחויות בנושא פיתוח באמצעות מוצרי קוד פתוח בשנים האחרונות. נציג המשרד הינו חבר בוועדה הבין משרדית ל-GIS, שם הציג מר קפלן את הכלים שפיתח. צוות ה-GIS של משרד החקלאות בדק בשנה האחרונה אפשרות לפתח רכיבים מסוימים בקוד פתוח מתוך כוונה לבחון

שילוב מוצרי קוד פתוח שונים בחלקים מסוימים בתשתית מערכות ה-GIS ובמערכת המפותחת כעת אכן יהיה שימוש מסוים במוצרים אלה. בכל מקרה עבודת הפיתוח תבוצע בפיתוח עצמי בלבד ע"י המפתחים של המשרד פרט למקרים יוצאי דופן שייבחנו באופן ספציפי.

ראוי לציין כי המערכות שפותחו במשרד החקלאות הינן מורכבות ומקיפות ביותר והן כוללות תוכנות שולחניות עבור מומחי ה-GIS של המשרד, אשר עוסקים בפיתוח יישומים שונים. מדובר על יישומים עבור המשתמשים הפשוטים יותר, אשר נחסך מהם המורכבות בהפעלת תוכנות. בנוסף, הרישיונות לתוכנות אלה מאפשרות פיתוח של עשרות אפליקציות למשתמשי השטח ועשרות אפליקציות אינטרנטיות למשתמשי קצה שונים במשרד, לחקלאים ולציבור הרחב (פתרונות אלה בוצעו בזמן קצר וללא שום צורך בפיתוח), הקמת אתר מידע גיאוגרפי פתוח לציבור, פורטל מפות פנימי, אתר אינטרנט חיצוני ועוד.

יכולות מובנות נוספות המגיעות עם פלטפורמת ESRI המפשטות ומקצרות את העבודה כוללות: יכולת ניהול בסיס נתונים ללא פיתוח וע"י ממשק משתמש פשוט, התקנת תוכנות סטנדרטיות (ללא ספריות חיצוניות) – חשוב מאוד בעידן של הקשחת נהלי עבודה בגלל אבטחת מידע, מבחר גדול של יישומים מוכנים עם חוויות משתמש שונות לפרסום ע"י ממשק משתמש פשוט. באופן כללי ניתן לומר כי כל היכולות האלה (ונוספות) חוסכות משמעותית זמן פיתוח ותחזוקה לארגון, בייחוד לארגון שנדרש כמעט לכל היכולות האפשריות של מערכת GIS ארגונית מודרנית.

הקמה של חלופה למערכות ויישומים אלו מ"אפס" תארך שנים והיא כוללת הכשרה מחדש של צוות הפיתוח וכן יש להביא בחשבון את היקף התחזוקה והשינויים הנוספים שיידרשו עם הזמן. בהתאם לאמור לעיל, העלות השנתית השוטפת הנדרשת בגין חידוש רישיון השימוש לתחזוקה, הינה סבירה בהחלט. מניסיון וידע מקצועי בתחום מוצרי ה-GIS, חשוב להבהיר כי לעבודה במוצר של קוד פתוח, יש משמעויות נוספות, כגון: היעדר תמיכה מובנית, צורך בשימוש בכוח אדם יקר יחסית (מפתחים), בעייתיות בתמיכה ושינויים במוצרי הקוד הפתוח, צורך בהחלפת התשתית האירגונית, הטמעה של המערכות החדשות, פיתוח כל היישומים מחדש, הדרכות והכשרות לעובדים ועוד... בהתאם לכך, בכל עת של חידוש תחזוקה מובא בחשבון כל המשמעויות וההשלכות הללו כשנכנסים למהלך שכזה.

בכבוד רב,

ירון רוזן
מנהל אגף בכיר

עומר בן אשר
ראש תחום GIS

אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע
משרד החקלאות ופיתוח הכפר